

Tē Jī koàn Kitok lâi ê sî

Tē saⁿ chiuⁿ Sèhàn sî chi 4

Lán tiòh biánkióng lán ê simsu, lâi līkhui hitê tùi kóchálâi pún ũ, iā chiápchiáp chhuthiān ê éngoán ê Kiáⁿ ê susiúⁿ, chòhóe lâi siūⁿ, sòa lâi hiánbêng chò chítê sèhàn gín'á ê lésu, sī ánychóaⁿ khiākhí tī Nachaliát lâi sūhāu i ê lāubú, ũ khì kangtiūⁿ khioh khautohoe, sòa lâi khòⁿ i sī ánychóaⁿ tiàm tī chē chē gín'á ê tiongkan, tī koechhī nih lâi chhitthô, hitkhoán gín'á sèkài ê bô piànkhoán ê iùhì.

Tī gín'á ê sèkài só teh chhitthô ê hoattō; sī bô siáⁿmih piànkhoán, che m̄ chai lán bat siūⁿ tiòh bô? Sui sī kengkòe kúinā sèkí, iáukoh tī gín'á ê sèkài só teh chhitthô ê, só teh gîm ê, sī lóng bô hunpiát kókim, tùi Babel thah hit sî, kàu tī hiānkim lóng sī chitiūⁿ. Sói lán tōabīn thang thiaⁿ tiòh nngchheng nī chêng Nachaliát ê gín'á só teh gîm ê si, kóng, "goán tùi lín pún tát'á, lín bô thiàubú; goán bat piai, lín bô tui heng." Ū chit jit lésu kah hákseng giāmsiok teh tâmlūn ê sî, i ũ siūⁿ tiòh chit kù si, kóng, "goán tùi lín pún tát'á, lín bô thiàubú; goán bat piai, lín bô tui heng." putkò i sī ínkhi sèhàn ê sî só koànsì teh gîm ê si ê chit chat niāniā. Khósioh lán bē tàng thiaⁿkìⁿ i ēng siáⁿmih tiāu teh gîm, lán chíu thiaⁿkìⁿ Nachaliát gín'á só teh gîm ê si ê ōe niāniā. Góa tákpái khòⁿ tiòh gín'á tī kelō nih teh gîmsi, chhitthô ê sî, bô chit pái bô siūⁿ tiòh chit kù, íkip lésu teh chhitthô ê chêngkéng.

Tōabīn i só ínkhi ê lē, sī tī bô ìsek ê

第二卷 基督來 ê 時

第三章 細漢時 之 4

咱 tiòh 勉強咱 ê 心思, 來離開 hitê tùi 古早以來本有, 也 chiápchiáp 出現 ê 永遠 ê Kiáⁿ ê 思想, 做伙來想, 續來顯明做一個細漢 gín'á ê 耶穌, 是 án 怎 khiā 起 tī 拿撒勒來侍候伊 ê 老母, 有去工場拾 khau 刀花, 續來看伊有 án 怎 tiàm tī chē chē gín'á ê 中間, tī 街市裡來 chhitthô, hit 款 gín'á 世界 ê 無變款 ê 遊戲。

Tī gín'á ê 世界所 teh chhitthô ê 法度, 是無啥物變款, 這 m̄ 知咱 bat 想 tiòh 無? 雖是經過幾 nā 世紀, iáukoh tī gín'á ê 世界所 teh chhitthô ê, 所 teh 吟 ê, 是 lóng 無分別古今, tùi 巴別塔 hit 時, 到 tī 現今 lóng 是一樣。所以咱大面 thang 聽 tiòh 兩千年前拿撒勒 ê gín'á 所 teh 吟 ê 詩, 講:「阮 tùi lín pún 笛 á, lín 無跳舞; 阮 bat 悲哀, lín 無 tui 胸。」有一日耶穌 kah 學生嚴肅 teh 談論 ê 時, 伊有想 tiòh 一句詩, 講:「阮 tùi lín pún 笛 á, lín 無跳舞; 阮 bat 悲哀, lín 無 tui 胸。」不過伊是引起細漢 ê 時所慣勢 teh 吟 ê 詩 ê 一節 niāniā。可惜咱 bē tàng 聽見伊用啥物調 teh 吟, 咱只有聽見拿撒勒 gín'á 所 teh 吟 ê 詩 ê 話 niāniā。我 tákpái 看 tiòh gín'á tī 街路裡 teh 吟詩、chhitthô ê 時, 無一 pái 無想 tiòh chit 句, 以及耶穌 teh chhitthô ê 情景。

大面伊所引起 ê 例, 是 tī 無意識 ê

tiongan, tùi i chò gín'á ê khek lâi tit tiòh ê, che lán ūsî khióngkiaⁿ khah bô chùi tiòh. Phijū lâi kóng, lán ū khòaⁿkìⁿ chítê gín'á bat sèjī kā kaláuh ê chhekchiáu'á hū chiūⁿ siū nih, iā simlāi ū kámchhiok tiòh Siōngtè ê chiàukò, sòa siūⁿ kóng, "nā m̄ sī Siōngtè ê ìsù, liân chít chiah sèsè ê chhekchiáu'á iā bōe kaláuh tē." lán ū khòaⁿkìⁿ chítê chòkanglâng ê hūjīnlâng, khiāk hí tī Nachaliát sèkeng ê kangtiūⁿ lāi, ū sitlòh chítê gín'á, tòh sī i khòaⁿchò chin tátchīⁿ ê, tòh "tiám teng, sàu chhù, khīnkhīn chhōe kàu tiòh." Lán ū khòaⁿkìⁿ chítê hūjīnlâng, teh niū saⁿ táu ê mīhún, lâi chúnpī chít lépài kú só tiòh suiàu ê pháng. Hitê hūjīnlâng ê katêng sī sèsè, sói saⁿ táu sī kàugiáh thang chò chít lépài ê lōēng. Hitê hūjīnlâng ū lām tām pòh kàⁿ tī hitê tiongan. Koh ū chítê sèhàn gín'á bē pí chàuthâu khahkoân, ū chhun i ê chhiú, chiāntangchiānsai, sòa chiápchiáp m̄ng kóng, che sī siáⁿmih, sī árchóaⁿ chò, sī ūi tiòh siáⁿ intoaⁿ chiah chò. Tng lésu teh kóng, "thiankok chhinchhiūⁿ kàⁿ, hūjīnlâng thèh khi khèng tī saⁿ táu ê mīhún ê lāibīn, kàu lóng hoatkàⁿ." hitsī lán thang phahsng, lésu ū siūⁿ tiòh chò gín'á ê kenggiām chiah tiòh. Lán khah siōng ū hutliók chē chē gín'á sītāi hiahê khah tōachân ê sū, iáukoh chhinchhiūⁿ chitkhoán sèsè hāng ê sū, tiantò sī putsíkhek tī simlāi!

Chítê gín'á lésu lĩmkàu sèkan, m̄ sī ū chēpī ê tìsek tī leh. Liân koanhē i ê chongkàu ê buntê iā tiòh ài háksíp. Chóng sī beh háksíp chit khoán buntê, i ê konghāu, tōapōhūn sī chāi beh háksíp ê gín'á ê thāunáu, nāsī áne, chhì siūⁿ, chítê gín'á lésu só háksíp ê siáⁿ khoán.

Lūn chongkàu i siōng chá ê tìsek, biánkóng, sī tùi i ê lāubú lâi tit tiòh ê.

中間, tùi 伊做 gín'á ê 記憶來得 tiòh ê, che 咱有時恐驚 khah 無注意 tiòh。譬喻來講, 咱有看見一个 gín'á bat 細膩 kā kaláuh ê 粟鳥 á 扶上 siū 裡, 也心內有感觸 tiòh 上帝 ê 照顧, 續想講: 「若 m̄ 是上帝 ê 意思, 連一隻細細 ê 粟鳥 á 也 bōe kaláuh 地。」咱有看見一个做工人 ê 婦人人, khiā 起 tī 拿撒勒細間 ê 工場內, 有失落一个銀 á, tòh 是伊看做真值錢 ê, tòh 「點燈、掃厝, 勤勤 chhōe 到 tiòh。」咱有看見一个婦人人, teh 量三斗 ê 麵粉, 來準備一禮拜久所 tiòh 需要 ê pháng。Hitê 婦人人 ê 家庭是細細, 所以三斗是夠額 thang 做一禮拜 ê 路用。Hitê 婦人人有 lām 淡薄醉 tī hitê 中間。Koh 有一个細漢 gín'á bē 比灶頭 khah 高, 有伸伊 ê 手, chiān 東 chiān 西, 續 chiápchiáp 問講, 這是啥物, 是 án 怎做, 是為 tiòh 啥因端 chiah 做。當耶穌 teh 講: 「天國親像醉, 婦人人 thèh 去 khèng tī 三斗 ê 麵粉 ê 內面, 到 lóng 發酵。」Hit 時咱 thang phah 算, 耶穌有想 tiòh 做 gín'á ê 經驗 chiah tiòh。咱 khah 常有忽略 chē chē gín'á 時代 hiahê khah 大層 ê 事, iáukoh 親像 chit 款細細項 ê 事, 顛倒是不時刻 tī 心內!

Chítê gín'á 耶穌臨到世間, m̄ 是有齊備 ê 智識 tī leh。連關係伊 ê 宗教 ê 問題也 tiòh ài 學習。總是 beh 學習 chit 款問題, 伊 ê 功效, 大部分是在 beh 學習 ê gín'á ê 頭腦, 若是 áne, 試想, chítê gín'á 耶穌所學習 ê 啥款。

論宗教伊 siōng 早 ê 智識, 免講, 是 tùi 伊 ê 老母來得 tiòh ê。雖然咱

Suijiân lán chai, lûthàilâng sī lāupē teh tamtng gín'á itchhè ê chekjīm, iáukoh lūn chongkàu ê sū, tùi Siōngtè ê unsù, beh hō thong sèkài chò lāubú ê lāng lâi tamtng chitê sùbēng. Ták àm Máliah beh hē e'á lésu khì khùn ê sī, ū kàsī i kító, ū tùi i kóngkhí Pē Siōngtè ê sū, koh tī i ê simlāi ūēng choân chengsîn, lâi susiúⁿ tī lésu ê thâu chêng só anpâi ê thianhūn, chhì siūⁿ hitkhoán sīkan, sī sînsèng kàu siáⁿ khoán! Máliah ah! Chèng hūjīnlāng bē tàng tamtng lí só tamtng ê. Tī chèng hūjīnlāng ê tiongkan, líū tit tiòh intián! Chín khósioh, chē chē hūjīnlāng kah gín'á bôu chit chióng ê kenggiām!

lûthàilâng tùi tī gín'á ê chongkàu hùnliān, sī tèkpiát putchíū koansim tī leh. Liân tī hitê ikàu ê sóchāi, lāupē sī ikàu, lāubú sī lûthài ê katēng, lán ē kítit hitê siàuliān ê Tīmōrtheh ê hó siausit, kóng, "i tùi sèhàn íkeng bat hiahê sèngchheh." gín'á tútú teh óh kóngōe ê sī, tòh sòa kàsī in chongkàu ê sū. lésu ū háksíp "Shema" che tútú sī chhinchhiūⁿ lán ê Sínkeng. Lūn si, lésu ū háksíp Siōngtè khah kántan ê Siphian. Lūn léksú, i ū háksíp Siōngtè sī árchóaⁿ írchhōa Isulael lāng ê kòsū, liân tī i túchiah sèsèhàn, bē háksíp siáⁿ mih ê íchēng, tákpái beh hoáhp mng lâi ê sī, putsí to ū khòⁿ kìⁿ hitê ū siá sèngchheh ê ōe, ut teh ê chóa, tēng tī mngkhiā, sī teh piáubēng Siōngtèū chiàukò Isulael ke ê kìhō.

Chiuūi itchhè ê sūbút, lóng sī kàsī lésu chaibat i ê chongkàu ê sūsit. Bôlūn sī Anhiohjit ê saⁿ tng, Anhiohjit ê tenghóe, múi lépàijit só chhutsék ê hōetng, múi nī ê chioktián, siukoah ê chehkí, chitchiu kan ê chējít, siókchōe ê jít, íkíp pòⁿ kòdechēh, tòh sī chēnglāng tī tak nī tiòh líkhui kòrhiong, chiūⁿ Élusalèm só teh hù ê cheh, chhì siūⁿ

知，猶太人是老父 teh 擔當 gín'á 一切 ê 責任，iáukoh 論宗教 ê 事，tùi 上帝 ê 恩賜，beh hō thong 世界做老母 ê 人來擔當 chitê 使命。Ták 暗馬利亞 beh 下嬰 á 耶穌去睏 ê 時，有教示伊祈禱，有 tùi 伊講起父上帝 ê 事，koh tī 伊 ê 心內有用全精神，來思想 tī 耶穌 ê 頭前所安排 ê 天分，試想 hit 款時間，是神聖到啥款！馬利亞 ah! 眾婦人人 bē tàng 擔當你所擔當 ê。Tī 眾婦人人 ê 中間，你有得 tiòh 恩典！真可惜，chē chē 婦人人 kah gín'á 無有 chit 種 ê 經驗！

猶太人 tùi tī gín'á ê 宗教訓練，是特別不止有關心 tī leh。連 tī hitê 異教 ê 所在，老父是異教，老母是猶太 ê 家庭，咱 ē 記得 hitê 少年 ê 提摩太 ê 好消息，講：「伊 tùi 細漢已經 bat hiahê 聖冊。」 gín'á tútú teh 學講話 ê 時，tòh 續教示 in 宗教 ê 事。耶穌有學習「Shema」這 tútú 是親像咱 ê 信經。論詩，耶穌有學習上帝 khah 簡單 ê 詩篇。論歷史，伊有學習上帝有 án 怎引 chhōa 以色列人 ê 故事，連 tī 伊 túchiah 細細漢，bē 學習啥物 ê 以前，tákpái beh 伐(hoáh)入門內 ê 時，不時 to 有看見 hitê 有寫聖冊 ê 話，ut teh ê 紙，釘 tī 門 khiā，是 teh 表明上帝有照顧以色列家 ê 記號。

周圍一切 ê 事物，lóng 是教示耶穌知 bat 伊 ê 宗教 ê 事實。無論是安息日 ê 三頓，安息日 ê 燈火，每禮拜日所出席 ê 會堂，每年 ê 祝典，收割 ê 節期，一週間 ê 祭日，贖罪 ê 日，以及 Pòⁿ 過節，tòh 是眾人 tī tak 年 tiòh 離開故鄉，上耶路撒冷所 teh 赴 ê 節，試想這在馬利亞 ê kiáⁿ 耶穌看了啥款！Lóng

che chāi Máliah ê kiáⁿ lésu khòaⁿ liáu siáⁿ
khoán! Lóng sī ē hō i siūⁿ tiòh Siōngtè ê ìsù
ū hiahnih únbat tī pêngsiōng ê sengoáh.
Chhinchhiūⁿ áne, lésu ū chiàu láng ê
khoánsit chiāmchiām tōa, jítjít íóngchòng,
tìhūi chhiong móa, Siōngtè ê intián kah i
chòhóe tī leh."I ê tìhūi kah nîhòe ná kethiⁿ,
Siōngtè kah láng ná thiàⁿ i."

lésu kàu tī lāk hòe ê sī, chiàu lúthài láng
ê hongsiók, tiòh ài hù sùiláng ê siáⁿ chhi ē
hōetng ê siáuhák, lâi siū hiongchhoan ê
Láhbí (siansiⁿ) ê kàsī. Tongsī lúthài láng
sī putchí khòaⁿ tiōng chit chióng ê òhtng.
Chiàu kuikí, tàk sóchāi lóng tiòh ài ū òhtng
thang hō gín'á siū kàuíok. Kàu chap hòe
ûichí, lóng sī ēng sèngchheh chò kàu khosu
lâi hō in thák.

Chhinchhiūⁿ áne, lán thang
sióngsiōng, lésu chò sèhàn gín'á ê sī, ū kah
i ê hiaⁿ tī chímōe sio chhōa chiūⁿ òh. lâ
thang sióngsiōng, i ū chò gín'á lâi kah i ê
tàngphōaⁿ chòhóe chē tī phò chng ê tē ē
téngbīn, tãike úi pòanⁿ hêng tī siansiⁿ ê
bīnchēng, lâi teh háksíp Siōngtè ê òe. Ah!
lân khah siōng sī chin ló tūn bōehiáu kàsī
gín'á bat sèngchheh! Góa teh kíkoài hiah ê
teh kàsī lésu ê lâu Láhbí, m̄ chai sī siáⁿ m̄h
khoánsit ê láng?

Kàu lésu khah ē hiáu thák ê sī, i só
chhinkīn, liáhchò sī tē it iàu kín ê chheh, tòh
sī Kūiok sèngchheh. lúthài láng ê siansiⁿ tui
sèngchheh ê tiongkan, lâi pianchíp siók tī
gín'á só tiòh thák, lâi chò ln ê lōēng,
chhinchhiūⁿ Chhòngsèkì ê kòsū hitkhoán.
Lân ài khah āulâi chia h lâi siūⁿ chit pún
sèngchheh tui tī chitê tī teh tōahàn ê gín'á
lésu ê ìgī kàu siáⁿ khoán. Tī chia, lán putkò
sī ài tōatōa lâi chútiūⁿ, i tī sèhàn só siū ē
kàuíok ê tiongsim kichhó, tòh sī sèngsiū

是 ē hō伊想 tiòh 上帝 ê 意思有 hiahnih
隱密 tī 平常 ê 生活。親像 áne, 耶穌
有照人 ê 款式漸漸大, 日日勇壯, 智慧
充滿, 上帝 ê 恩典 kah 伊做伙 tī leh。
「伊 ê 智慧 kah 年歲 ná 加添, 上帝
kah 人 ná 疼伊。」

耶穌到 tī 六歲 ê 時, 照猶太人 ê 風
俗, tiòh ài 赴隨人 ê 城市 ê 會堂 ê 小
學, 來受鄉村 ê 拉比 (先生) ê 教示。
當時猶太人是不止看重 chit 種 ê 學堂。
照規矩, tàk 所在 lóng tiòh ài 有學堂
thang hō gín'á 受教育。到十歲為止,
lóng 是用聖冊做教科書來 hō in 讀。

親像 áne, 咱 thang 想像, 耶穌做
細漢 gín'á ê 時, 有 kah 伊 ê 兄弟姊妹
相 chhōa 上學。iā thang 想像, 伊有做
gín'á 來 kah 伊 ê 同伴做伙坐 tī 鋪磚 ê
地 ê 頂面, 大家圍半圓形 tī 先生 ê 面
前, 來 teh 學習上帝 ê 話。Ah! 咱 khah
常是真魯鈍 bōe 曉教示 gín'á bat 聖
冊! 我 teh 奇怪 hiahê teh 教示耶穌 ê
老拉比, m̄知是啥物款式 ê 人?

到耶穌 khah ē 曉讀 ê 時, 伊所親
近, 掠做是第一要緊 ê 冊, tòh 是舊約
聖冊。猶太人 ê 先生 tui 聖冊 ê 中間,
來編輯屬 tī gín'á 所 tiòh 讀, 來做 ln ê
路用, 親像創世記 ê 故事 hit 款。咱 ài
khah 後來 chia 來想 chit 本聖冊 tui tī
chitê tī teh 大漢 ê gín'á 耶穌 ê 意義到
啥款。Tī chia, 咱不過是 ài 大大來主
張, 伊 tī 細漢所受 ê 教育 ê 中心基礎,
tòh 是承受聖冊 ê 感化。大 òng 望咱
tàkê 家庭猶原會親像 áne!

sèngchheh ê kámhòa. Tōa ñgbāng lán tákê
katêng iûgoân ē chhinchiūⁿ ánnel!

Chóng sī chāi i tehkhòaⁿ, tī Siōngtè ê
sèkài itchhè ê hiānsiōng, lóng sī sèng, koh
thang chò kàsī ê lōēng. Lâng ê chhiú só siá
ê ōe(sèngchheh) ígōa, tī lésu ê sinpiⁿū
chêchoân súi ê, m̄ sī lāng ê chhiú só siá ê
ōe tī leh. Hitê ōe tòh sī Pē Siōngtè ê
tōachūjiân, bô kóngōe ê sikoa. Tùi chitê
tōachūjiân, Pē Siōngtè ū sîsiōng teh tùi lésu
kóngōe. Lán chai, lésu ū tékpiát ê ìsek,
chàiáⁿ Siōngtè putsî kah i chòhóe tī leh.
Chīnchāi òbiāu, súi koh kíkoài ê sūsít, tòh sī
liân lésu iáubōe ū khùilát thang siūⁿ ê
íchêng, Siōngtè tòh íkeng ū kah chitê eⁿá ê
simsîn teh ónglái.

Góa giáh bák lâi khòaⁿ tiâu tī góa ê
thákchheh keng, hitê Nachaliát ê tē tōē sī,
góa simlāi teh siūⁿ, chò gín'á ê lésu ū
piànkiāⁿ tī hitê chhengchháí ê soaⁿio,
Siōngtè só chhuthiān ê súisúi ê chūjiân ê
tiongkan, lâi koansiúⁿ Siōngtè só
chhòngchō ê chheⁿchhùi ê soaⁿniá,
chhiòióng ê khechúi, íkíp Siōngtè só
chhòngchōê jítthâu, sī árchóaⁿ teh khílái
phóchiò sèkan, koh iā tīngāng chhànlān lâi
chhiá lóh tōa háí ê chúí tiong; sòa lâi khòaⁿ
Siōngtè só chhòngchō ê hoebák,
chiáuchiah, cháusiù, sòa khoàilók lâi
thiàⁿsioh in, iā kámkak Pē ū iûgoân
khoàilók lâi thiàⁿsioh in. Lán nā khòaⁿ tī
khah āulái, lésu teh ínkhí chūjiānkài ê mih,
itchhè lóng hō lán kámkak Siōngtè sī tiàm tī
bānmih êāubīn, teh khòaⁿkò bānmih.
Siōngtèū thiàⁿthàng hiahê teh tiò thiàu tī
khòngiáê sèsè chiah ê iúⁿá. Siōngtèū
khòaⁿkò hiahê sitbê khólíân ê iúⁿ. Siōngtèū
teh iúⁿchhī thiⁿtiong ê poechiáu, in bô tiòh
bōa, bô phángcheh (cheh/chek). Siōngtèū
teh chiàukò hit chiah kaláuh tēē

總是在伊 teh 看, tī 上帝 ê 世界一
切 ê 現象, lóng 是聖, koh thang 做教
示 ê 路用。人 ê 手所寫 ê 話(聖冊)以
外, tī 耶穌 ê 身邊有齊全 súi ê, m̄ 是人
ê 手所寫 ê 話 tī leh。Hitê 話 tòh 是父
上帝 ê 大自然, 無講話 ê 詩歌。Tùi
chitê 大自然, 父上帝有時常 teh tùi 耶
穌講話。咱知, 耶穌有特別 ê 意識, 知
影上帝不時 kah 伊做伙 tī leh。盡在奧
妙, súi koh 奇怪 ê 事實, tòh 是連耶穌
iáu 未有氣力 thang 想 ê 以前, 上帝
tòh 已經有 kah chitê 嬰 á ê 心神 teh 往
來。

我 giáh 目來看吊 tī 我 ê 讀冊間,
hitê 拿撒勒 ê 地圖 ê 時, 我心內 teh
想, 做 gín'á ê 耶穌有遍行 tī hitê 清彩 ê
山腰, 上帝所出現 ê súisúi ê 自然 ê 中
間, 來觀賞上帝所創造 ê 青翠 ê 山嶺,
笑容 ê 溪水, 以及上帝所創造 ê 日頭,
有 án 怎 teh 起來普照世間, koh 也 tī
紅紅燦爛來斜落大海 ê 水中; 續來看上
帝所創造 ê 花木、鳥隻、走獸, 續快樂
來疼惜 in, iā 感覺父有猶原快樂來疼惜
in。咱若看 tī khah 後來, 耶穌 teh 引起
自然界 ê 物, 一切 lóng hō 咱感覺上帝
是 tiàm tī 萬物 ê 後面, teh 看顧萬物。
上帝有疼痛 hiahê teh tiò 跳 tī 曠野 ê 細
細隻 ê 羊 á。上帝有看顧 hiahê 失迷可
憐 ê 羊。上帝有 teh 養飼天中 ê 飛鳥,
in 無 tiòh 磨, 無紡績(cheh/chek)。上
帝有 teh 照顧 hit 隻 kaláuh 地 ê 粟鳥
á。山裡 ê 草木, 上帝有 hō 伊穿夠額。
上帝有照伊 ê 心所歡喜, 來粧 thāⁿ 山
裡 ê 野花, 所以「當所羅門極行伍
(hāngngó)ê 時, 伊所穿 ê, m̄ 值 tiòh
chit 種花 ê 一蕊。」拿撒勒 ê 作穡人,
拔麥 áchí tī 園裡 ê 時, 做 gín'á ê 耶穌

chhekchiáu'á. Soaⁿ nih ê chháubák,
Siōngtèū hō i chhēng kàngiah. Siōngtèū
chiàu i ê sim số hoaⁿhí, lâi chngthāⁿ soaⁿ
nih ê iáhoe, sối "tng Sólômóng kék kiāⁿngó
(hângngó) ê sī, i số chhēng ê, m̄ tát tiòh
chit chióng hoe ê chít lúi."Nachaliát ê
chohsitlâng, iā beh'áchí tī hng nih ê sī, chò
gín'á ê lésu khòⁿkìⁿ, sūsí bēngpék bānmih
ê sòngsit sī chāi tī Siōngtè, iā hitê
chéngchiê hoatseng sī chhinchhiūⁿ sngjah
ê khoánsit,"khíthâu sī ng, āulâi ū sūi, koh
āulâi, sūi tòh kiatchiāⁿ ngókok."

Tī sèkài túliáu lésu ígōa, kám iáu ū pátê
gín'á bat hiónglók chūjiân, thiàⁿsioh
chūjiân, iā tī chūjiân ê tiongkan, hiah bēng
lâi khòⁿkìⁿ Siōngtè, kàu chhinchhiūⁿ chitê
Nachaliát ê gín'á? Chhì siūⁿ, lán nāe thang
chhinchhiūⁿánne lâi pòeíong lán ê sè kiáⁿ,
kám m̄ sī chin hó! Nā ē tit thang khòⁿkìⁿ
Siōngtè ū teh ūnhēng tī chūjiân, ēng kiaⁿùi
ê liāmthâu lâi koankhòⁿ chhiübák teh
puhⁿ, sòa ē chai, lán nā sionghāi chít chiah
sèsè chiah ê chiáu'á, á sī ēng kha lâi
thúntáh soaⁿ nih ê hoebák, sī siattók lán ê
Chú Siōngtèê miá, lán siūⁿ siáⁿ khoán! chhì
siūⁿ, tī gín'á ê chongkàu sengoáh, nāe
thang hō in ē hiáu siūⁿ tiòh chitê
chhinchhiat ê Siōngtè, ū chhinchhiūⁿánne
hiahnih sīsiōng teh chhinkīn tī in, che kám
m̄ sī chūjiân chin thang hoaⁿhí ê sū! láu
bōeū sèkan ê kankhó kah chōeok èisek, lâi
teh chhuipek lésu ê sim éichēng, khaksit i sī
chítê hēngkok jī, khiākhí tī Nachaliát lâi
hióngsiū hitê chūiū, tansūn ê sèhàn ê
sengoáh.

看見，隨時明白萬物 ê 喪失是在 tī 上
帝，iā hitê 種 chí ê 發生是親像神跡 ê
款式，「起頭是秧，後來有穗，koh 後
來，穗 tòh 結成五穀。」

Tī 世界除了耶穌以外，kám iáu 有
別 ê gín'á bat 享樂自然，疼惜自然，iā
tī 自然 ê 中間，hiah 明來看見上帝，到
親像 chitê 拿撒勒 ê gín'á? 試想，咱若
ē thang 親像 áne 來培養咱 ê 細
kiáⁿ, kám m̄ 是真好！若會得 thang 看
見上帝有 teh 運行 tī 自然，用驚畏 ê 念
頭來觀看樹木 teh puhⁿ, 續 ē 知，咱
若傷害一隻細細隻 ê 鳥 á, á 是用腳來
thún 踏山裡 ê 花木，是褻瀆咱 ê 主上
帝 ê 名，咱想啥款！試想，tī gín'á ê 宗
教生活，若 ē thang hō in ē 曉想 tiòh
chitê 親切 ê 上帝，有親像 áne
hiahnih 時常 teh 親近 tī in, 這 kám m̄
是自然真 thang 歡喜 ê 事！láu 未有世
間 ê 艱苦 kah 罪惡 ê 意識，來 teh 催逼
耶穌 ê 心 ê 以前，確實伊是一個幸福
兒，khiā 起 tī 拿撒勒來享受 hitê 自
由、單純 ê 細漢 ê 生活。